Tarihsel Süreç İçerisinde Hemşirelik Meslek Örgütlerinin Hemşirelik Mesleğine Katkıları

Contributions of Nursing Professional Organizations to Nursing Profession in Historical Process

Şafak DÜLGER[1], Sezer ERER KAFA[2]

[1]BUÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa sfkyildiz@hotmail.com

[2] Dr. Öğr. Üyesi ,BUÜ Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa

sezer@uludag.edu.tr

Özet

Önceleri sadece savaş dönemi yaralı asker bakımı ile başlayan hemşirelik mesleği zaman ilerledikçe belli bir eğitim düzeyi beklenen, bilgi ve beceriye dayalı sağlık hizmeti sunan, kuralları belirlenmiş profesyonel bir meslek grubu haline dönüşmüştür. Hemşirelik mesleğinin tam bir meslek olma ve profesyonelleşme süreci uzun yıllar gerektirmiş, bu iş için birleşen birçok gönüllü hemşirenin destek ve özverileri ile mesleki örgütler kurulmuş ve profesyonelleşme sürecinin ilk adımları atılmaya başlanmıştır. Hemşirelik mesleğinde ortak bir kültür ve eylem gerçekleştirmek, profesyonelleşmek için bir araya gelmiş olan bu mesleki örgütler; hemşirelikte standartlar, kurallar, beklentiler ve mesleki etik kuralları oluşturarak mesleğin hak ve sorumluluklarını belirlemişlerdir.

Bu bildiride, ülkemizde hemşirelikte mesleki örgütlenmenin tarihsel gelişimi araştırılarak her bir derneğin hemşirelik mesleğine katkıları dönemsel olarak vurgulanacaktır.

Summary

The nursing profession, which started only with the care of wounded soldiers during the war period, has developed into a professional occupational group whose rules are determined, providing health services based on knowledge and skills, which requires a certain level of education as time progresses. The process of becoming a profession and the professionalization of the nursing profession has required many years, professional organizations have been established with the support and devotion of many volunteer nurses united for this job and the first steps of the professionalization process have been started. These professional organizations, which have come together to realize a common culture and action in the nursing profession and become professionalization, have established standards, rules, expectations and professional ethics rules in nursing and have determined the rights and responsibilities of the profession.

In this paper, the historical development of occupational organization in nursing in our country will be investigated and the contributions of each association to the nursing profession will be emphasized periodically.

maltepe üniversitesi
istanbul
www.maltepe.edu.tr

8.ULUSLARARASI İSLAM TIP TARİHİ VE ETİĞİ KONGRESİ
THE 8 th INTERNATIONAL CONGRESS OF ISLAMIC MEDICAL HISTORY AND ETHICS

14-16 Kasım 2019 - 14-16 November 2019
İSTANBUL-TÜRKİYE

Program ve Özetler-Programme and Abstracts

Maltepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı
Maltepe University, Medical Faculty, Department of Medical History and Ethics
Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği
Society for Medical Ethics, Law and History
Uluslararası İslam Tıp Tarihi Derneği,
International Society for the History of Islamic Medicine (ISHIM)

Kongre Eş-Başkanları - Congress Co-Presidents

Prof.Dr.Ayşegül Demirhan Erdemir (Maltepe Üniv, Tıp Fak, Tıp Tarihi ve Etik ABD)
Doç. Dr. Gülbüz Sezgin (Maltepe Üniv, Tıp Fak, İç Hastalıkları ABD)
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş (İstanbul Tıp Fak, Tıp Tarihi ve Etik ABD)

Yer/Place: İstanbul Maltepe Üniversitesi,
Marmara Eğitim Köyü, Marma Hotel İstanbul Asia
İSTANBUL-TÜRKİYE

EDİTÖRLER VE YAYINA HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR
Doç. Dr. Gülbüz SEZGİN
Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ

İÇİNDEKİLER-CONTENTS

PROGRAM / PROGRAMME 18

KONGRE ÖZETLERİ / ABSTRACTS 38

POSTER ÖZETLER / POSTER ABSTRACTS 178

DİZİN 191

Değerli Meslektaşlarımız

8.Uluslararası İslam Tıp Tarihi ve Etiği Kongresi 14-16 Kasım 2019 da İstanbul'da yapılacaktır. İslam tıbbının tarihi gelişimi ve dünya tıbbına katkısı; İslam tıbbı ile Batı tıbbının etkileşimi; İslam toplumlarında tıp eğitiminin, sağlık kurumlarının ve tıp cemiyetlerinin gelişimi; ; İslam tıbbında hastalıkların tanımlanması ve tedavi şekilleri; İslam tıp etiği; İslam ülkelerinde sağlık alanında hizmet ve eser veren tarihi şahsiyetlerin tanınması ve tanıtılması; Türk dünyasının İslam tıbbındaki yeri; İslam tıp tarihiyle ilgili el yazması ve matbu nadir eserlerin ve arşiv belgelerinin araştırılarak sunulması; dünya kütüphanelerindeki el yazması ve eski baskı tıp kitaplarının toplu katalogunun hazırlanması için çalışılması ve tıp tarihiyle ilgili tarihi yapıların korunması gibi konularda bilgi ve fikir alış verişinde bulunulacaktır.

3 gün sürecek olan kongrede **İslam Tıp Tarihi, Türk –İslam Tıp Tarihi ve Tıp Etiği** üzerinde çeşitli konuları incelemek ve tartışmak, bu kongrenin başlıca amacıdır.Kongre dili Türkçe-İngilizce olup değerli bildiriler sunacak olan meslektaşlarımızın bu konuları derinliğine inceleyecek olan araştırmalarını tartışarak yararlı sonuçlar elde edileceğini umuyoruz.

Ünlü Türk şehri İstanbul'da 3 gün sizlerle birlikte olmaktan kıvanç duyacağımızı bildirir, saygılar sunarız.

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Kongre Eş-Başkanı
Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği Başkanı
Maltepe Üniv,Tıp Fak,Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. Gülbüz Sezgin
Kongre Eş-Başkanı
Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği Başkan Yardımcısı
Maltepe Üniv,Tıp Fak, İç Hastalıkları Anabilim Dalı

Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Kongre Eş-Başkanı
Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
İstanbul Tıp Fak. Tıp Tarihi ve Etik ABD Eski Başkanı

Valuable Colleagues

8 th International Congress of the International Society for the History of Islamic Medicine will be held in Istanbul during 14-16 November 2019 in Istanbul. Istanbul is a historical city of Turkey .

The objective of the congress is the exchange of information and ideas on subjects including the historical development of Islamic medicine and its contribution to world medicine; interaction between Islamic and Western medicine; the development of medical education and the development of health institutions and medical associations in Islamic societies; the diagnosis and treatment of diseases in Islamic medicine; Islamic medical ethics; knowledge of historic figures who have contributed to practice and literature in the field of health in the Islamic countries; the place of the Turkic world in Islamic medicine; research and presentation of manuscripts, rare printed works and archive documents relevant to the history of Islamic medicine; preparing a union catalogue of manuscripts and early printed medical books in the world libraries; and the conservation of historic buildings that have played a part in the history of medicine.

Congress languages are English and Turkish. The main goal of the congress is to study and discuss **Islamic Medical History, Turkish Islamic Medical History and Medical Ethics** considering several topics. We hope to get the desired results discussing the papers and studies of our colleagues analyzing these topics in depth.

We will be proud of being with you three days in the congress in Istanbul, a famous Turkish city.

With best regards.

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Congress Co-President
Maltepe University, Medical School,
Department of Medical History and Ethics

Doç. Dr. Gülbüz Sezgin
Congress Co-President
Maltepe University, Medical School,
Department of Internal Medicine

Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Congress Co-President
Istanbul University, Medical School,
Past-President of Department of Medical History and Ethics

ONURSAL BAŞKANLAR
HONORARY PRESIDENTS

Prof. Dr. Şahin KARASAR *(Rector of Maltepe University)*
Prof. Dr. Selim NALBANT *(Maltepe University, Dean of Faculty of Medicine)*
Hajar A. Hajar al BİNALİ *(Honorary President of ISHIM)*
Prof. Dr. Nil SARI *(Biruni University, Medical School, Department of History of Medicine and Ethics)*
Prof. Dr. Esin KAHYA *(Ankara University, Department of History of Sciences)*

KONGRE BAŞKANLARI
CONGRESS PRESIDENTS

Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR
Doç. Dr. Gülbüz SEZGİN
Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ

KONGRE GENEL SEKRETERİ
CONGRESS GENERAL SECRETARY

Dr. Öğ. Üyesi Yasemin KOÇER TULGAR

ULUSLARARASI BİLİM KURULU
INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Ahmet ACIDUMAN (Türkiye)
Dr. Öğ. Üyesi Murat AKSU (Türkiye)
Prof. Dr. Abdul Rahman ALAWADHİ (Kuwait)
Dr. Khalid ALİ (Sultanate of Oman)
Prof. Tafseer ALİ (India)
Prof. Shams ARDEKANİ (Iran)
Prof. Dr. Ayten ALTINTAŞ (Türkiye)
Prof. Dr. Mohammed ALRUKBAN (Saudi Arabia)
Prof. Anis Ahmad ANSARİ (India)
Prof. Dr. Berna ARDA (Türkiye)
Doç. Dr. Elif ATICI (Türkiye)
Prof. Dr. Salim AYDÜZ (Türkiye)
Prof. Dr. İbrahim BAŞAĞAOĞLU (Türkiye)
Prof. Dr. Nüket ÖRNEK BÜKEN (Türkiye)
Prof. Dr. Dana BARAN (Romania)
Prof. Dr. Gönül CANTAY (Türkiye)
Prof. Dr. Nesrin ÇOBANOĞLU (Türkiye)
Prof. Dr. Hanzade DOĞAN (Türkiye)
Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR (Türkiye)
Doç. Dr. Nilüfer DEMİRSOY (Türkiye)
Dr. Öğ. Üyesi Sezer ERER (Türkiye)
Prof. Dr. Nermin ERSOY (Türkiye)
Doç. Dr. Hakan ERTİN (Türkiye)
Prof. Farzaneh GHAFFARİ (Iran)
Prof. Dr. Sharif kaf al-GHAZAL (İngiltere)
Prof. Dr. Bilal GÖKKIR (Türkiye)
Dr.Öğ. Üyesi Mukadder GÜN (Türkiye)
Dr. Öğ. Üyesi Mahmut GÜRGAN (Türkiye)
Prof. Mohamad HAMOUDEH (Qatar)
Prof. Dr. İlhan İLKILIÇ (Türkiye)
Dr. Öğ. Üyesi Zeki İZGÖER (Türkiye)
Prof. Dr. Abdul Nasser KAADAN (Syria)
Prof. Dr. Mustafa KAÇAR (Türkiye)

Doç. Dr. Funda KADIOĞLU (Türkiye)
Prof. Dr. Selim KADIOĞLU (Türkiye)
Prof. Dr. Esin KAHYA (Türkiye)
Prof. Omar KASULE (Brunei)
Prof. Dr. Mahmut KAYA (Türkiye)
Doç. Dr. Nurdan KIRIMLIOĞLU (Türkiye)
Prof. Nabil KURASHİ (Saudi Arabia)
Dr. Öğ. Üyesi Ümit Emrah KURT (Türkiye)
Doç. Dr. Elif VATANOĞLU LUTZ (Türkiye)
Dr. Eugene MAHMOUD (USA)
Prof. Mahmoud MASRİ (Syria)
Dr. Entela MUÇO (Albania)
Prof. Dr. Mehdi MUHAQAK (Iran)
Prof. Dr. Husain NAGAMIA(USA)
Prof. Dr. Faisal Abdullatif al-NASİR (Bahreyn)
Doç. Dr. Berrin OKKA (Türkiye)
Doç. Dr. Oya ÖGENLER (Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet OKKA (Türkiye)
Prof. Dr. Gülbin ÖZÇELİKAY (Türkiye)
Dr. Mustafa Abdul RAHMAN (France)
Dr. Ana Maria ROSSO (Argentina)
Prof. Hakim S. Zillur RAHMAN (India)
Prof. Dr. Nil SARI (Türkiye)
Doç. Dr. Gülbüz SEZGİN (Türkiye)
Prof. Dr. Mostafa SHEHATA (Egypt)
Prof. Dr. Ramaz SHENGELİA (Georgia)
Dr. İbrahim SYED (USA)
Prof. Dr. Sevgi ŞAR (Türkiye)
Prof. Dr. Serap ŞAHİNOĞLU (Türkiye)
Prof. Dr. Ömür ŞAYLIGİL (Türkiye)
Dr. Öğ. Üyesi Hale TOSUN (Türkiye)
Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ (Türkiye)
Prof. Dr. İlter UZEL (Türkiye)
Prof. Dr. Çağatay ÜSTÜN (Türkiye)
Dr. Öğ. Üyesi Doğan ÜVEY (Türkiye)
Prof. Dr. İsmail YAKIT (Türkiye)
Prof. Dr. Giorgio ZANCHIN (Italy)